

III Київська відкрита олімпіада з лінгвістики

12—13 березня 2016 р.

Розв'язки задач особистого туру

Японська мова: канджі (молодші та старші класи)

Напрямок письма — зліва направо. Індивідуальні ієрогліфи відповідають таким наборам складів:

山	yama	下	shita
川	kawa	大	oo
石	ishi	中	naka
田	ta	村	mura
竹	take	上	kami

Завдання 1.

山川	Yamakawa	中村	Nakamura
石山	Ishiyama	村上	Murakami
川田	Kawata	大石	Ooishi
竹下	Takeshita	下村	Shitamura
大田	Oota	竹中	Takenaka
山下	Yamashita	川上	Kawakami

Завдання 2.

中山	Nakayama
村田	Murata
大竹	Ootake

Завдання 3.

石川	Ishikawa
田中	Tanaka
竹村	Takemura

Частини мови (молодші класи)

Завдання 1. Закриті частини мови — ті, які обмежені сталим або практично сталим набором слів. Наприклад, є лише фіксована кількість сполучників (серед них — «і», «або» і т. д.), і поява в мові нового сполучника — явище доволі екстраординарне. Інакше кажучи, закриті частини мови закриті до нових слів. Натомість відкриті частини мови — ті, які не обмежені конкретним сталим набором слів, а регулярно поповнюють свій запас. Скажімо, коли винайшли телевізор, мусило з'явитися і слово на його позначення (ним стало слово «телевізор»); кола з'явилися книжки, з'явилося і слово «книжковий»; перейнявши західну культуру, ми стали вживати новий вигук «вау». Інакше кажучи, відкриті частини мови є відкритими до нових слів.

Завдання 2. Займенник є закритою частиною мовою, адже включає обмежений клас слів та їхніх форм. Натомість дієслово є відкритою частиною мови та регулярно поповнюється новими словами, як, наприклад, «програмувати» або «фінтити».

Завдання 3. Один із можливих прикладів — артикль, частина мови, що вказує на визначеність іменника, при якому стоїть. Наприклад, в англійській артикль є закритою частиною мови, оскільки являє собою закритий клас усього із трьох слів ('the', 'a' та 'an').

Каманг (старші класи)

Короткий словник:

ok	2
su	3
biat	4
wesing	5

Назви чисел 7, 8 і 9 утворюються як $5 + 2$, $5 + 3$ і $5 + 4$, тобто дописуванням до 'wesing' назви числа, яке необхідно додати до 5, щоб отримати дане.

Структура речень:

доданок те доданок wotte aningbo сума
зменшуване від'ємник womet aningbo різниця
(множник+a) (mi+множник) aningbo добуток

Завдання 1.

1. $3 + 2 = 5$
2. $8 - 4 = 4$
3. $3 + 5 = 8$
4. $5 - 3 = 2$
5. $4 + 4 = 8$
6. $9 - 5 = 4$
7. $2 + 2 = 4$

Завдання 2. Прикладом речення, яке містить водночас усі чотири слова 'biat', 'ok', 'su', 'wesing', може бути таке:

Biat me su wotte aningbo wesing ok.

$$4 + 3 = 7$$

Завдання 3.

8. $4 \times 2 = 8$

Фіджійська мова (молодші та старші класи)

Будова речення (пояснення до кожного з елементів див. нижче; квадратними дужками позначено необов'язковість елемента):

Підмет + [ознака минулого часу] + [модифікатор] + присудок + додаток.

Підмет і додаток виражені займенниками, структуру яких описано далі. Ознакою минулого часу є 'aa'; її відсутність відповідає теперішньому часу. Можливими варіантами модифікатора є 'via' (хотіти) та 'sega ni' (заперечення). Присудок виражений дієсловом 'raici' (бачити) або 'va'raici' (шукати).

Займенники на позиції підмета:

Число/особа	I інклюзивна (з адресатом)	I ексклюзивна (без адресата)	II	III
Двоїна: 2 особи	taru	'eirau	mudrau	rau
Паукальне число: 3 або 4 особи	tou	'eitou	mudou	ratou
Множина: 5 осіб і більше	ta	'eimami	munuu	ra

Займенники на позиції додатка утворюються з відповідних займенників на позиції підмета шляхом додавання префіксів:

- префікса i- для третьої особи;
- префікса 'e- для другої особи;
- нульового префікса для першої особи без адресата;
- яким чином утворюється форма першої особи з адресатом, з наведених в умові задачі даних установити неможливо.

Відповідь до завдання:

11 Джон, Девід і Томас не шукають Вільяма, Пітера, Стівена, Гаррі і Мела.
Tou sega ni va'araici ira.

12 Вільям, Томас, Стівен, Гаррі і Мел бачили Джона і Пітера.
Ra aa raici 'eirau.

13 Джон і Стівен хочуть шукати Девіда, Вільяма, Мела і Джорджа.
'eirau via va'araici 'emudou.

Іменники (старші класи)

З іменників у лівій колонці можна утворити прикметники шляхом дописування до їхнього кореня зліва деякого префікса (або іншої основи), а справа — закінчення -ий/-ій. Такий прикметник характеризуватиме особу/тварину/предмет за відповідною ознакою. Наприклад, «широкоплечий» — той, що має широкі плечі; «червонощокий» — той, що має червоні щоки; «безпальний» — той, що не має пальців, і т. п. Такі слова мають у лінгвістиці назву *бахуврихі*.

Жодне зі слів справа не утворює бахуврихі за схемою *префікс + корінь + -ий/-ій*. Наприклад, не існує слів, що закінчувалися б на -долоній, -пахий, -хребетий (хоча й маємо, прикладом, «безхребетний» або «надколінний»: вони утворені за іншою схемою, що передбачає додавання суфікса -н-).

Завдання 1.

крило ¹	ікло
лапа ²	панцир
ріг ³	паща
хвіст ⁴	плавець
шерсть ⁵	

Завдання 2. Прикладами іменників, що мають ту саму властивість, але не називають частин тіла, є «голос»⁶ або «пола»⁷.

¹ «ширококрилий»

² «криволапий»

³ «однорогий»

⁴ «безхвостий»

⁵ «короткошерстий»

⁶ «дзвінкоголосий»

⁷ «довгополий»

Латинська мова (молодші та старші класи)

Наголос в усіх словах падає або на другий склад з кінця, або на третій склад з кінця, або і на другий, і на третій склади водночас. На другий склад наголос падає в таких і лише в таких випадках:

1. Якщо слово містить тільки два склади.
2. Якщо відповідний голосний (другий з кінця) довгий.
3. Інакше — якщо після другого голосного іде пара приголосних звуків (уважно читайте примітку!). При цьому:
 - якщо другий із цих приголосних звуків є т. зв. плавним (*l* або *r*), а перший таким не є, то наголос падає також і на третій з кінця склад.

В інших випадках наголос падає лише на третій з кінця склад.

Відповідь до завдання:

<i>árocha</i>	<i>квитанція</i>	<i>memória</i>	<i>пам'ять</i>
<i>cáthédra</i>	<i>крісло</i>	<i>múltiplus</i>	<i>кратний</i>
<i>crepitácillum</i>	<i>брязкальце</i>	<i>pácátus</i>	<i>мирний</i>
<i>currículum</i>	<i>перегони</i>	<i>síglum</i>	<i>абрєвіатура</i>
<i>íncrepō</i>	<i>зашуміти</i>	<i>syntéxis</i>	<i>виснаження</i>
<i>inéptus</i>	<i>непридатний</i>		